

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Qui mana aquí?

Què pinta la política en el desgavell institucional

El liberal-conservador Francis Fukuyama ha escrit que la decadència de la política “arriba quan les institucions d’una societat fracassen a l’hora d’adaptar-se a unes circumstàncies canviants.”

Durant els mesos que portem d’aquesta legislatura iniciada fa un any i mig s’ha anat posant en evidència aquesta enorme crisi.

Quan el sistema democràtic de control i equilibri no funciona, les frustracions es disparen.

És el resultat de la política de polarització que DA i les seves oposicions han fomentat i alimentat: es crea desgovern i paràlisi institucional.

L’estratègia de confrontació simple i barroera està cada cop més instal·lada en un escenari d’incertesa política creixent que allunya la ciutadania i facilita l’aparició de pulsions que es presenten com a patriòtiques per empaquetar les ansietats del moment.

És més fàcil fer soroll que presentar propostes i solucions. És més fàcil generar fantasies per als nostres i desqualificacions dels altres que afrontar de veritat problemes en què la política no sempre té capacitat per ser determinant: l’evolució del poder econòmic i del poder tecnològic genera relacions en què no està clar –o a vegades ho està massa– qui té la darrera paraula. Cada cop més el poder polític ha d’anar mirant de reüll. I encobrir més que afrontar els poders exacerbat. Una inseguretat que

es camufla en les institucions democràtiques (Consell General i Govern) en forma de discursos creixentment buits de contingut concret.

Tots sabem que el principi electoral de la meitat més u té efectes simplificadors i reproduceix l’eterna dinàmica dels meus i els altres.

Una lògica que a Andorra contamina tot l’aparell institucional. El que funciona no és tant la solució dels problemes com la desqualificació o

El principi electoral de la meitat més u reproduceix l’eterna dinàmica de “els meus” i “els altres”

demonització de l’altre. I estem de ple en aquesta escena, dominada pels dos principals vectors de la confrontació: el projecte de llei per al creixement sostenible i el dret a l’habitatge –la llei *òmnibus*– i el projecte d’acord d’associació amb la Unió Europea.

I per alguns és molt important que el soroll no decaigui.

La confrontació mana i els problemes polítics de fons –sobre la fractura social que consolida dues Andorra, sobre els drets fonamentals– els costa fer-se forat. Tampoc sentim a parlar de l’endeutament tot i que els que estan al Govern, o que aspiren a ser-hi, saben, els uns, i haurien de saber, els altres, que el deute públic no és sostenible d’ençà que les taxes

d’interès han superat la taxa de creixement de l’economia.

Aquesta tensió sobre les finances públiques s’esdevé en uns moments de gran distorsió entre les preocupacions de les andorranes i els andorrans i les ocupacions de la seva representació política al Consell General i al Govern.

Aquesta distorsió és fruit de la perversió dels conceptes i del discurs polític.

Els procediments democràtics establerts en la Constitució es van pensar per impedir que ningú –ni la majoria triomfant ni la minoria derrotada– pugui representar el poble andorrà en la seva totalitat i per sempre.

En la democràcia andorran el poble és sobirà sí, però també és plural, representat parcialment pels polítics, tant en les majories que governen com en les minories que haurien de saber construir les alternatives al Govern vigent. És ben evident que avui les tres oposicions no estan pas fent aquesta tasca.

Sembla que aquests polítics de nova fornada consideren el mandat polític com la darrera oportunitat, que ha d’aprofitar el que governa i que ha d’impugnar el que està a l’oposició

Aquesta pressa explica alguns errors dels que van guanyar, que governen com si no hi hagués un demà al matí, i d’una oposició que actua confonent la construcció d’una alternativa amb la destrucció de la majoria governant.